

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Технологічний університет (м. Кельце, Польща)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)
Яський університет ім. А. Й. Кузи (м. Яси, Румунія)
Регіональна туристична організація
Свентокшиського Воєводства (м. Кельце, Польща)
Технологічний парк (м. Кельце, Польща)

*До 55-річчя Вінницького торговельно-економічного
інституту ДТЕУ*

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XI Міжнародної науково-практичної конференції**

25 вересня 2023 року

Частина II

Вінниця 2023

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. XI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 25 вересня 2023 р. Вінниця, 2023. Ч. 2. 511с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства та регулювання соціальних проблем в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності, фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні, практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми маркетингових технологій в умовах євроінтеграції, перспективи розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти державотворчих процесів в умовах глобалізованого суспільства.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Члени редакційної колегії:

Громова О. Є., д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор,

Прутська О. О., д-р екон. наук, доцент, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, доцент,

Чорна Н. М., д-р іст. наук, професор, **Бондар А. А.**, канд. наук з фіз. виховання і

спорту, доцент, **Крупельницька І. Г.**, канд. екон. наук, доцент, **Махначова Н. М.**,

канд. екон. наук, доцент, **Радзіховська Л. М.**, канд. пед. наук, доцент,

Тернова А. С., канд. техн. наук, доцент, **Хом'яченко С. І.**, канд. юрид. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-918-067-4

Чорна Н. М., д-р іст. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ВИННОГО ТУРИЗМУ..... 273

**ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО
СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ**

Бахновська І. П., канд. юрид. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**АНАЛІЗ ЗАХИСТУ ПРАВА СПІЛЬНОЇ ЧАСТКОВОЇ ВЛАСНОСТІ В
ЗАКОНОДАВСТВІ ТА В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ..... 279**

Білоус І. М., канд. юрид. наук, доцент
Сухоребра Т. І., канд. юрид. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Король Н. П. керівник апарату суду
Вінницький апеляційний суд
**ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ,
ПОВ'ЯЗАНОВОГО З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ..... 289**

**Гайду С. В., аспірант кафедри конституційного,
міжнародного і кримінального права**
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
м. Вінниця, Україна
БЕЗПЕКОВА СКЛАДОВА ПОЛІТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ..... 296

Гулівата І. О., канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
РОЛЬ МАТЕМАТИКИ У ФІНАНСОВІЙ ОСВІТІ..... 302

Кокарча Ю. А., канд. політ. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ПОЛІТИКА ІДЕНТИЧНОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ВПЛИВ НА
ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ..... 310**

Костюк Н. П., канд. юрид. наук, доцент
Слободиська О. А., канд. іст. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КАТУВАННЯ: МІЖНАРОДНИЙ
ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД..... 320**

Мошаренкова Т. В.
Харківський національний університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба
Мошаренков В. В., канд. техн. наук, доцент
Харківський національний університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба
**ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ
В СУЧАСНІ КОМЕМОРАТИВНІ ПРАКТИКИ УКРАЇНИ..... 328**

ПОЛІТИКА ІДЕНТИЧНОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ВПЛИВ НА ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ

З урахуванням росту культурної різноманітності, глобалізації та політичних змін, питання ідентичності стають все більш актуальними та впливають на прийняття політичних рішень. У статті розглядаються ключові поняття, пов'язані з політикою ідентичності, такі як етнічна, національна, релігійна та гендерна ідентичність, а також взаємозв'язки між ними. Автор проводить аналіз історичних та сучасних контекстів розвитку політики ідентичності та розглядає ключові виклики, що впливають на прийняття політичних рішень.

Далі, у статті з'ясовується, як ідентичність впливає на ухвалення стратегічних рішень, таких як реформи, зовнішньополітичні дії, розподіл ресурсів тощо. Окрім того, у статті розглядаються можливі наслідки, які виникають внаслідок використання політики ідентичності в політичних цілях, а також виділяються способи конструктивного використання ідентичності для досягнення політичної стабільності та співробітництва.

У підсумку, стаття розширює розуміння взаємозв'язку між політикою ідентичності та процесом прийняття політичних рішень. Автор пропонує нові погляди на роль ідентичності у політичному контексті, її можливі внески у формування політичних підходів та динаміку внутрішніх та зовнішніх відносин.

Ключові слова: *політика ідентичності, сучасне суспільство, глобалізація, етнічна ідентичність, національна ідентичність, релігійна ідентичність, гендерна ідентичність, політичні рішення.*

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві політика ідентичності стає все більш складною та актуальною темою. Різні групи населення прагнуть

зберегти свою унікальну ідентичність, що може призводити до конфліктів або сприяти взаєморозумінню та співробітництву. Проблема впливу політики ідентичності на прийняття політичних рішень стає важливою у зв'язку зі зростаючим розмаїттям культур, цінностей та переконань у сучасному суспільстві. Політика ідентичності може впливати на процес прийняття політичних рішень, від законодавства до зовнішньої політики, зокрема через активізацію груп з різними ідентичностями, а також через маніпулювання ідентичністю для досягнення політичних цілей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження та публікації у сфері політики ідентичності вказують на зростання інтересу до цієї теми з боку наукової спільноти. Багато дослідників звертають увагу на важливість розуміння політики ідентичності для сучасного суспільства, особливо в умовах глобалізації та змін у політичній сфері. Дослідження розглядають різні аспекти політики ідентичності, такі як етнічна, національна, релігійна та гендерна ідентичність, та аналізують їх вплив на прийняття політичних рішень. Зокрема в нашому дослідженні використовувалися праці таких науковців: Дмитрієва В. В., Махсма С. Г., Панькевича В. та Сухореброї Т., Свідерської О. І., Стасевської О. А. та Уманець О. В., Титаренко В., Филиповича Л.

Метою даної статті є вивчення взаємозв'язку між політикою ідентичності та прийняттям політичних рішень, зокрема у контексті глобальної політики. Автор статті має намір розглянути, як різні аспекти ідентичності (етнічна, національна, релігійна тощо) впливають на формування політичних пріоритетів, узгодження політичних коаліцій та прийняття рішень на різних рівнях управління. Крім того, метою статті є виявлення можливих шляхів врахування ідентичності при прийнятті політичних рішень, які сприяють побудові стійкого та ефективного політичного процесу.

Виклад основного матеріалу. В сучасному суспільстві, де культурна різноманітність та міжкультурна взаємодія зростають, взаємозв'язок між політикою ідентичності та основними формами ідентичності, такими як

етнічна, національна, релігійна та гендерна, набуває особливої актуальності та значущості. Цей взаємозв'язок визначає не лише соціокультурний ландшафт, але й політичний спектр, формуючи сприйняття та реалізацію політичних рішень у сучасному суспільстві.

Етнічна ідентичність відображає унікальність культурних та історичних аспектів групи людей, що відмінюється від інших. Політика ідентичності може використовувати етнічні фактори для мобілізації груп та підсилення їх впливу на політичну сцену. За допомогою етнічної ідентичності можуть формуватися політичні об'єднання, які стають активними учасниками політичних процесів та впливають на прийняття рішень. Однак, використання етнічної ідентичності може також призвести до конфліктів та ворожнечі між різними етнічними групами, що може негативно позначитися на стабільності суспільства.

Національна ідентичність, яка базується на спільних історичних та культурних зв'язках, також має важливе значення у взаємодії з політикою ідентичності. Національні чинники можуть впливати на політичні рішення через формування національної свідомості, об'єднання навколо спільних цілей та захист національних інтересів. Проте, у випадках, коли національна ідентичність використовується для підняття антиіноземної агітації або створення політичних бар'єрів, це може призвести до деградації міжнаціональних відносин та зниження сприйняття з боку міжнародної спільноти.

У своїй роботі «Політика сорому та ідентичність» [6], Свідерська обговорює важливий аспект використання політики сорому в контексті формування ідентичності. Політика сорому включає в себе стратегії, спрямовані на викриття та ставлення до негативних аспектів національної або групової історії. Це може стати ефективним інструментом для усвідомлення помилок минулого та зміни відношення до них. Однак політика сорому також може використовуватися як інструмент маніпуляції для формування негативної ідентичності чи виправдання політичних дій. Такий підхід може вплинути на сприйняття суспільства, ускладнити міжнаціональні відносини та зменшити готовність до співпраці та діалогу.

Релігійна ідентичність, що визначається на основі віровчення та духовних переконань, також може впливати на політичні рішення. Релігійні громади можуть сприймати певні політичні ідеї як важливі з погляду своєї духовної доктрини. Політика ідентичності може спричиняти мобілізацію релігійних громад для підтримки певних політичних партій чи позицій, а також використовувати релігійні символи для стимулювання громадської підтримки. Однак це також може призвести до конфліктів та напруженості між різними релігійними спільнотами, порушуючи соціальний спокій та згуртованість суспільства. На основі міжрелігійної ворожнечі, зокрема між Українською православною церквою Московського патріархату (УПЦ МП) та Помісною Православною Церквою України (ПЦУ), під час війни в Україні виникають конфлікти, що негативно впливає на згуртованість українського народу у боротьбі проти агресії з боку росії. Ці конфлікти можуть послабити єдність суспільства і зробити його вразливішими перед зовнішніми загрозами [8, с. 60].

Міжрелігійні конфлікти можуть породити внутрішні напруги та дисгармонію, спровокувати політичні та соціальні розбіжності. Суперечності між релігійними громадами можуть витіснити спільні національні та патріотичні цінності, відвернувши увагу від важливої мети – захисту суверенітету та незалежності країни. Ця ситуація може також змусити політичне керівництво приймати специфічні політичні рішення, які спрямовані на заборону діяльності Московського патріархату в Україні. Такі рішення можуть викликати ще більше конфліктів та розділити суспільство на тих, хто підтримує заборону, та тих, хто вважає її неприпустимим порушенням релігійної свободи.

Гендерна ідентичність відображає особистий вибір особи щодо її статі та ролі в суспільстві. Політика ідентичності може включати питання гендерної рівності та прав жінок як ключові елементи своєї агенди. Гендерна ідентичність може впливати на політичні рішення, зокрема в галузях, пов'язаних з правами жінок, репродуктивною сферою, рівністю оплати праці та участю жінок у політиці. Однак, недостатнє визнання гендерних прав може призвести до

соціальної дискримінації та нерівності. Розглядаючи аспекти гендерної ідентичності, слід звернути увагу на те, як ця ідентичність впливає на динаміку суспільних стереотипів та поведінкових норм. Однак, разом з розширенням гендерних прав та свобод, виникає ризик домашнього насильства, особливо для вразливих категорій населення. Проблема ця детально розглянута в спільній статті Сухореброї Т. та Панькевича В. «До питання кримінальної відповідальності за домашнє насильство» [5]. В цьому дослідженні аналізується відношення суспільства до випадків домашнього насильства, враховуючи гендерний аспект, а також розглядаються ризики та виклики, пов'язані з протидією цьому негативному явищу.

Загалом, взаємозв'язок між політикою ідентичності та різними формами ідентичності відображає комплексний характер впливу на політичні процеси. Використання ідентичності як інструменту політичної маніпуляції може призвести до соціальних розбіжностей та конфліктів. Однак конструктивний підхід, який враховує різноманітність та сприяє співпраці між різними ідентичними групами, може сприяти побудові гармонійного та стійкого суспільства. Розуміння взаємодії політики ідентичності та різних форм ідентичності є ключовим для розробки більш ефективних стратегій політичного управління, які сприятимуть гармонійному розвитку суспільства, захисту прав та інтересів різних груп, та забезпеченню сталої спільності.

Розглянувши різні форми ідентичності, їхні взаємозв'язки та вплив на політичні процеси, доцільно звернутися до аналізу історичних та сучасних контекстів розвитку політики ідентичності. Однак, перед тим, як поглибитися в цей аспект, важливо розглянути, як історія ідентичності переплітається з сучасними викликами та можливостями політичного рішення.

Аналіз історичних та сучасних контекстів розвитку політики ідентичності виявляє глибокий зв'язок між ідентичністю і політичними процесами, який відображає важливі елементи впливу на прийняття політичних рішень. Цей аналіз стає ключовою складовою розуміння взаємодії між ідентичністю та політикою, а також визначення факторів, що формують цю взаємодію.

Історичний аспект розвитку політики ідентичності починається з розгляду впливу етнічних, національних, релігійних та інших ідентичних факторів на формування політичних спільнот та їхніх цілей. У минулому, політика ідентичності використовувалася для об'єднання громад і встановлення влади [7]. Наприклад, в імперіях, де була сильна політика ідентичності, такі як Римська імперія або Османська імперія, ідентичність відігравала важливу роль у підтримці соціальної стабільності та влади.

Сучасні контексти розвитку політики ідентичності суттєво відрізняються від історичних. Глобалізація, зростаюча культурна різноманітність та технологічний прогрес перетворили політику ідентичності на складну мозаїку впливів. Політичні лідери та громадські організації активно використовують ідентичність для мобілізації громад та формування політичної агенди. Сталася зміна у способах комунікації, що дозволила широкому колу людей висловлювати свої ідентичність та погляди на політичні процеси.

Один із ключових викликів, який впливає на прийняття політичних рішень, полягає у здатності врегулювати різноманітність ідентичних груп та їхніх інтересів. Спираючись на дослідження Дмитрієва В. В. [1, 2], можна зазначити, що процес формування і підтримки політичної ідентичності не може бути відокремлений від комунікаційного виміру. Згідно з аналізом Дмитрієва, ефективне взаємодія між різними ідентичними групами, зокрема в багатокультурному середовищі, потребує ефективних комунікаційних стратегій, що забезпечують відкритий діалог та розуміння.

У багатокультурному суспільстві, де наявні різні форми ідентичності, досягнення консенсусу та забезпечення рівних прав для всіх стають завданням складним та актуальним. Зазначаючи вплив політики ідентичності на політичні рішення, можна підкреслити, що взаємозв'язок політики ідентичності з прагненням до плюралізму та демократії вимагає від політичних лідерів розробки стратегій, які об'єднують суспільство навколо спільних цілей та цінностей. У цьому контексті, наслідуючи концепцію Дмитрієва про комунікативний вимір формування політичної ідентичності, необхідно активно

використовувати комунікаційні засоби для забезпечення діалогу та згуртованості суспільства, спираючись на загальноприйняті цінності та спільні переконання.

Іншим важливим аспектом є використання політики ідентичності як інструменту для залучення підтримки громадськості та формування легітимності політичних рішень. Політичні лідери можуть маніпулювати ідентичністю для створення підтримки своєї політичної агенди, використовуючи емоційні аспекти ідентичності для залучення громадськості. Однак це може призвести до конфліктів, які негативно впливають на соціальний спокій та ефективність прийняття рішень.

Загалом, аналіз історичних та сучасних контекстів розвитку політики ідентичності розкриває глибокий і нерозривний зв'язок між ідентичністю та політичними процесами. Виклики, пов'язані з багатокультурністю, маніпуляцією ідентичністю та плюралізмом, ставлять перед суспільством завдання розробки стратегій, які б враховували різноманітність інтересів та поглядів, забезпечували участь всіх ідентичних груп у прийнятті політичних рішень, та сприяли підтримці гармонійного співіснування. Важливо визнавати, що політика ідентичності має потужний вплив на формування національної та соціальної ідентичності, яка в свою чергу впливає на динаміку політичних процесів.

Подолання викликів, пов'язаних з політикою ідентичності, вимагає розробки стратегій толерантності, діалогу та співпраці між різними ідентичними групами. Важливо забезпечити недискримінаційний доступ до рівних можливостей та прав для всіх членів суспільства, незалежно від їхньої ідентичності. Відкритий та конструктивний діалог між політичними лідерами, громадськими організаціями та представниками різних ідентичних груп може сприяти знаходженню спільних рішень та компромісів, які підтримують гармонійний розвиток суспільства.

Авторське дослідження Дмитрієва В. В. «Політична ідентичність: від партійних ідеологій до медіатизованих електоральних кампаній» [3]

кристалізує сутність актуальності аналізу історичних та сучасних контекстів розвитку політики ідентичності у сучасному світі. У світлі сучасних викликів, пов'язаних з глобалізацією, технологічними змінами та культурною різноманітністю, цей аналіз стає необхідністю, оскільки він сприяє глибшому розумінню впливу ідентичності на політичні рішення. За висновками Дмитрієва, такий аналіз дозволяє виявити потенціал для конструктивного використання ідентичності та визначити шляхи покращення політичного управління в умовах складної ідентичної мозаїки, що складає сучасне суспільство.

Ідентичність є ключовим детермінантом при ухваленні стратегічних політичних рішень, оскільки вона визначає цінності, погляди та інтереси індивідів та груп, які беруть участь у політичному процесі. Ухвалення стратегічних рішень, таких як реформи, зовнішньополітичні дії чи розподіл ресурсів, відбувається в контексті ідентичних уявлень та амбіцій суб'єктів, що формує основу для вибору курсу дій.

Аналізуючи різнобічний характер ідентичності, Махсма С. Г. в своїй роботі «Політика локальної ідентичності: соціально-політичний аспект» [4] підкреслює, що ідентичність може виступати як подвійний інструмент. Вона, з одного боку, відображає прагнення сприяти підтримці та об'єднанню громади. З іншого боку, ідентичність може викликати конфлікти та розбіжності в суспільстві. Відповідно до досліджень Махсми, політика ідентичності може бути використана в політичних цілях з метою сприяти або підтримувати поділ та певні розділи громадянського суспільства. Це може мати наслідки, згідно з підходами Махсми, як політичну недовіру, посилену поляризацію, зростання конфліктів та втрату соціальної гармонії, що може донести до зниження ефективності політичного управління.

Застосування ідентичності в конструктивних цілях передбачає акцентування на спільних цінностях та цілях, які об'єднують різні ідентичні групи. Це може включати побудову національної єдності, акцентування на важливих суспільних завданнях або розвиток групової свідомості, що робить

підхід до політичних рішень більш консенсусним. Передова практика включає створення інклюзивних платформ для діалогу між різними ідентичними групами, відкритість для обговорень і врахування різних поглядів.

Для досягнення політичної стабільності та співробітництва варто зосередитися на об'єднувачих аспектах ідентичності, сприяючи взаєморозумінню та толерантності. Прозорість у прийнятті політичних рішень, врахування різноманітних інтересів і ідентичних векторів, а також розвиток партнерських механізмів можуть сприяти побудові стійкого політичного середовища, де різноманітність стає джерелом вдосконалення, а не розділення.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, в умовах зростаючої культурної різноманітності, глобалізації та постійних політичних змін, питання ідентичності набувають ще більшого значення, впливаючи на прийняття стратегічних політичних рішень.

Політика ідентичності є важливим феноменом сучасного світу, який має значний вплив на політичні процеси. Ідентичність, як соціальна категорія, є динамічним феноменом, який формується в результаті взаємодії між індивідуальними та соціальними факторами. Вона може бути заснована на різних критеріях, таких як етнічна, національна, релігійна, гендерна, сексуальна орієнтація та інші.

Політика ідентичності може використовуватися в різних політичних цілях. Вона може бути використана для об'єднання людей навколо спільної ідентичності, для мобілізації підтримки для певних політичних дій або для розмежування груп між собою. Вона може сприяти політичній стабільності та співробітництву, а також може призводити до конфліктів та насильства.

Політика ідентичності може сприяти політичній стабільності та співробітництву за допомогою залучення громадян у політичний процес, узгодженості політичних інтересів, збереження культурної різноманітності тощо. Може також призводити до конфліктів та насильства за допомогою формування ворожнечі до інших груп, розколу суспільства, дискредитації демократичних інститутів тощо.

Для того, щоб мінімізувати негативні наслідки політики ідентичності, важливо використовувати її конструктивно. Необхідно підкреслювати спільні риси між різними групами. Це може допомогти подолати ворожнечу та конфлікти. Необхідно також заохочувати діалог та взаєморозуміння між різними групами, надаючи їм можливості для спілкування та взаємодії. Потрібно сприяти розвитку демократичних інститутів, надаючи їм стійкість до маніпуляцій політикою ідентичності. Це може допомогти запобігти дискредитації влади та зростанню екстремізму.

Список використаних джерел:

1. Дмитрієв В. В. Комуникативний вимір формування політичної ідентичності. Актуальні проблеми філософії та соціології. Одеса, 2021. Вип. 33. С. 93-96.
2. Дмитрієв В. В. Політична ідентичність в умовах суспільних трансформацій. Актуальні проблеми філософії та соціології. Одеса, 2022. Вип. 34. С.52-56.
3. Дмитрієв В. В. Політична ідентичність: від партійних ідеологій до медіатизованих електоральних кампаній. Політикус, 2022. № 1. С. 44–48.
4. Махсма С. Г. Політика локальної ідентичності: соціально-політичний аспект. Політикус, 2022. № 3. С. 42–45.
5. Панькевич В., Сухоребра Т. До питання кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Аналітично-порівняльне правознавство, 2022. №2. С.273-276.
6. Свідерська О. І. Політика сорому та ідентичність. Політикус, 2022. № 6. С. 47–52.
7. Стасевська О. А., Уманець О. В. Політична актуалізація історичної ідентичності. Україна і ЄС: політико-правові перспективи інтеграції: зб. матеріалів XXXIII Харків. політол. Читань. Харків: Право, 2020. С. 83-87.
8. Титаренко В., Филипович Л. Проблемні аспекти міжконфесійних та державно-конфесійних відносин у сучасній суспільно-політичній ситуації в Україні. Релігійна свобода, 2020. № 24. С. 55-64.

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XI Міжнародної науково-практичної конференції**

25 вересня 2023 року

Частина II

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 29,76.
Обл.-вид. арк. 24,36. Тираж . Зам. №

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25